



How to Trade in Agricultural Trading Floor

آشنایی با

نحوه معاملات در تالار
محصولات کشاورزی



شرکت بورس کالای ایران





شرکت بورس کالای ایران

آشنایی با نحوه معاملات در تالار محصولات کشاورزی

ناشر: روابط عمومی و بین الملل شرکت بورس کالای ایران

چاپ چهارم: زمستان ۱۳۹۶

فهرست

۴	« مقدمه
۴	« نقش بورس کالا در توانمندسازی بخش کشاورزی
۵	« محصولات کشاورزی پذیرش شده
۱۰	« تالار معاملات محصولات کشاورزی بورس کالای ایران
۱۲	« چگونه در بورس کالا معامله کنیم؟
۱۴	« مراحل پذیرش عرضه کنندگان و تولیدکنندگان
۱۶	« مزایای بورس کالا برای بخش کشاورزی
۱۷	« اقدامات اجرایی بورس کالا در چارچوب الزامات ماده ۳۳
۲۸	« راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی محصولات کشاورز

بررسی روند پیدایش و تکامل بورس‌های کالایی در جهان حاکی از آن است که ظهور و بسط فعالیت‌های این گونه بازارها در عرصه اقتصاد کشورها خصوصاً در بخش کشاورزی، از قرن ۱۹ به بعد در پی پاسخ گویی به برخی از نیازمندی‌های اقتصادی و در بسیاری موارد رفع برخی تنگناها و موانع در بازار کالاها بوده است.

به عبارت دیگر، وجود برخی مشکلات در بازار کالا (چه در بخش عرضه و تقاضا و چه در بخش توزیع) و به تبع آن نوسانات قیمت کالاها و همچنین برخی از نارسایی‌ها و ناکارآمدی‌های بازارهای سنتی از یک طرف و مزایا و منافع ایجاد و راه اندازی بورس‌های کالایی و توانمندی آنها در رفع مشکلات فوق الذکر از طرف دیگر، مهمترین انگیزه و عواملی هستند که موجب پیدایش بورس‌های کالایی در صحنه اقتصاد کشورهای مختلف گشته اند. نکته قابل توجه این که اولین بورس‌های کالایی در جهان با محوریت محصولات کشاورزی و به دلیل نیازهای خاص آن بخش شکل گرفته اند و جالب تر آن که، در حال حاضر بزرگ ترین بورس‌های کالایی در جهان، بورس‌های با تمرکز بر معاملات محصولات کشاورزی هستند.

بورس کالای ایران که پس از ادغام بورس‌های کشاورزی و فلزات از مهر ماه سال ۱۳۸۶ فعالیت خود را آغاز کرده است، نهادی سازمان یافته جهت داد و ستد قانونمند انواع کالاها است. از جمله مهمترین اهداف تاسیس این بورس، ایجاد بازاری منسجم، قانونمند و شفاف جهت کشف قیمت‌ها و انجام معاملات روی محصولات پذیرش شده در گروه‌های مختلف کالایی از جمله محصولات کشاورزی است.

« نقش بورس کالا در توانمندسازی بخش کشاورزی

بورس‌های کالایی توانمندی‌های زیادی برای مدرن کردن ساختار تجاری بخش کشاورزی دارند که در ذیل به طور مختصر به مهم‌ترین آنها اشاره می‌شود:



- اصلاح ساختار سنتی بخش کشاورزی؛
- کمک به استانداردسازی و ارتقاء کیفی محصولات کشاورزی؛
- بازاریابی محصولات کشاورزی، مدیریت و کاهش نوسانات قیمتی؛
- افزایش مزیت نسبی کشور در تولید محصولات کشاورزی و تقویت توان صادراتی کشور از طریق افزایش رقابت؛
- ایجاد و امکان حرکت منابع بانکی به بخش کشاورزی از طریق ابزارهای نوین مالی و سازوکارهای جدید معاملاتی؛

« محصولات کشاورزی پذیرش شده»

تاکنون محصولات کشاورزی در ۲۰ زیرگروه اصلی شامل انواع ذرت، شکر، برنج، گندم، پسته، پنبه، زیره، زعفران، عدس، نخود، جو، کنجاله، تفال و کنسانتره‌ها، دانه‌های روغنی، خرما، کشمش، چای، مرغ منجمد، تخم مرغ و جوجه یکروزه گوشتی در بورس کالای ایران پذیرش شده‌اند.

« جدول ۱: محصولات کشاورزی پذیرش شده در بورس کالای ایران

گروه اصلی: کشاورزی

زیر گروه اصلی	ردیف	زیر گروه فرعی
کنجاله و تفاله و کنسانتره ها	۱	پلیت پنبه دانه
	۲	پلیت سویا
	۳	پلیت کلزا
	۴	پلیت آفتابگردان
	۵	پلیت گلرنگ
	۶	پلیت کنجد
	۷	پرک پنبه دانه
	۸	پرک سویا
	۹	پرک کلزا
	۱۰	پرک آفتابگردان
	۱۱	پرک گلرنگ
	۱۲	پرک کنجد
	۱۳	تفاله چغندر قند
	۱۴	کنسانتره خوراک دام
ذرت	۱	علوفه ای
	۲	دانه ای
	۳	دانه ای دامی
	۱	تصفیه شده
شکر	۲	سفید
	۳	خام
	۴	قند
	۱	فندق ناخندان
پسته	۲	کله قوچی ناخندان
	۳	فندق طبیعی خندان
	۴	کله قوچی خندان

زیر گروه اصلی	ردیف	زیر گروه فرعی
پنبه	۱	محلج
زیره	۱	زیره سبز
زعفران	۱	رشته (پوشال)
	۲	رشته سربریده (سرگل)
عدس	۱	ریز
	۲	متوسط
	۳	درشت
نخود	۱	ریز
	۲	متوسط
	۳	درشت
جو	۱	صنعتی
	۲	دامی
	۳	بدون پوشینه
برنج	۱	طارم
	۲	هلاشمی
	۳	خزر
	۴	فجر
	۵	ندا
	۶	وارداتی
	۷	سبوس
	۸	علی کاظمی
خرما	۱	مضفتی
	۲	کبکلب
	۳	استمران
	۴	شاهانی

زیر گروه اصلی	ردیف	زیر گروه فرعی
روغن	۱	روغن خام آفتابگردان
	۲	روغن خام سویا
	۳	روغن سویا
کشمش	۱	سبز
	۲	طلایی
	۳	بی دانه
	۴	دانه دار
گندم	۱	دامی
	۲	سبوس
	۳	دورم
	۴	خوراکی
چای	۱	باروتی
	۲	قلمی
	۳	شکسته
	۴	ممتاز
مرغ منجمد	۱	مرغ منجمد
دانه‌های روغنی	۱	بادام زمینی
	۲	کنجد
	۳	گلرنگ
	۴	آفتابگردان
	۵	کلزا
	۶	سویا
	۷	پنبه
تخم مرغ	۱	تخم مرغ
جوجه یکروزه	۱	جوجه یکروزه گوشتی
جمع کل محصولات کشاورزی پذیرش شده	۱۹ زیر گروه اصلی	۷۴ زیر گروه فرعی

همچنین جدول مقایسه حجم معاملات کالاهای کشاورزی پر معامله در سال های ۹۴ و ۹۵ و ۵ ماهه نخست ۹۶ در ادامه مشاهده می شود:

ارزش معاملات انجام شده (میلیارد ریال)			حجم معاملات انجام شده (تن)			گروه کالا
۱۳۹۴	۱۳۹۵	۵ ماهه نخست ۱۳۹۶	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۵ ماهه نخست ۱۳۹۶	
۳۳	۸,۷۴۴	۳,۰۳۸	۳,۸۹۰	۱,۲۴۷,۴۸۶	۳۶۱,۳۹۱	جو
۳۱	۳,۴۹۱	۴,۷۶۸	۲,۷۰۰	۴۲۲,۳۵۰	۵۶۹,۱۹۴	گندم
۳,۰۱۶	۹,۸۳۶	۵,۴۹۱	۱۴۲,۲۶۰	۴۰۰,۶۹۸	۲۱۷,۲۰۰	شکر
۳,۶۷۰	۲,۶۰۸	۱۱۹	۵۱۳,۲۴۰	۳۴۲,۳۴۵	۱۶,۳۰۵	ذرت
۱,۰۲۵	۱,۵۷۲	۵۵۹	۳۸,۲۰۰	۵۰,۰۱۴	۱۶,۳۰۰	روغن خام
۱,۱۲۰	۶۶۷	۰	۲۱,۷۹۵	۱۸,۵۷۱	۰	برنج
۰	۹۸۰	۱۸۱	۰	۱۵,۰۴۶	۲,۴۷۵	مرغ منجمد
۴۰	۲۰۳	۳۵	۲,۵۵۰	۱۳,۳۶۰	۲,۵۰۰	کنجاله ها
۳۶	۱	۰	۲,۴۲۰	۵۰	۰	دانه های روغنی
۰	۱	۱۲	۰	۱۸	۲۵۲	عدس
۴۱۰	۰	۰	۳۰,۶۵۰	۰	۰	نخود
۰	۰	۲۱	۰	۰	۱,۱۰۱	جوجه یکروزه گوشتی
۰	۰	۴۱	۰	۰	۴,۲۵۰	آرد گندم

تالار معاملات محصولات کشاورزی

بورس کالای ایران

محصولات کشاورزی در بورس کالا، در سامانه جامع معاملات (TTS) مورد داد و ستد قرار می‌گیرند. این سامانه معاملاتی هر هفته از روز شنبه تا چهارشنبه رأس ساعت ۱۰ صبح فعالیت خود را برای معاملات محصولات کشاورزی آغاز می‌کند.

« انواع قراردادهای قابل معامله

انواع قراردادهای قابل معامله در بورس کالای ایران، براساس مقررات و دستورالعمل‌های حاکم بر فعالیت‌های بورس کالا عبارتند از:

۱- قرارداد نقدی:

در این قرارداد، خریدار می‌بایست کل مبلغ قرارداد را به علاوه کارمزد کارگزار به صورت نقد پرداخت کند و فروشنده نیز می‌بایست حداکثر ظرف سه روز کاری، کالای مورد معامله را به خریدار تحویل دهد.

۲- قرارداد نسبی:

قراردادی است که کالا به صورت فوری به خریدار تحویل داده می‌شود و بهای آن در تاریخ سررسید، به فروشنده پرداخت می‌گردد.

۳- قرارداد سلف:

در این قرارداد، کل مبلغ در زمان انجام معامله توسط خریدار پرداخت می‌گردد و فروشنده متعهد می‌شود در تاریخ مشخص و زمان معین به خریدار تحویل دهد. این نوع قرارداد نوعی ابزار تامین مالی برای کشاورزان خواهد بود؛ چراکه با فروش محصول و دریافت وجه آن در زمان حال و تحویل در زمان مشخصی در آینده، فروشنده می‌تواند به جای استقراض و دریافت وام، از وجه معامله محصول خود، در فرآیند فعالیت‌های کشاورزی خود استفاده نماید.

۴- قرارداد آتی:

قراردادی است که فروشنده براساس آن متعهد می‌شود در سررسید معین، مقدار معینی از کالای مشخص را به قیمتی که الان تعیین

میکنند بفروشد و در مقابل طرف دیگر قرارداد متعهد می شود آن کالا را با آن مشخصات خریداری کند و برای جلوگیری از امتناع طرفین از انجام قرارداد، طرفین به صورت شرط ضمن عقد متعهد میشوند مبلغی را به عنوان وجه تضمین نزد اتاق پایا پای بگذارند و متعهد میشوند متناسب با تغییرات قیمت آتی، وجه تضمین را تعدیل کنند و اتاق پایا پای از طرف آنان وکالت دارد متناسب با تغییرات، بخشی از وجه تضمین هر یک از طرفین را به عنوان ا바حه تصرف^۱ در اختیار دیگری قرار دهد و او حق استفاده از آن را خواهد داشت تا در سر رسید با هم تسویه کنند.

۵- قرارداد اختیار خرید:

مطابق این قرارداد، خریدار اختیار، با پرداخت مبلغی حق پیدا میکند مقدار معینی کالا یا اوراق بهادار مبتنی بر کالا به قیمت معین در تاریخ معین از فروشنده اختیار، خریداری کند و فروشنده اختیار، متعهد می شود در صورت درخواست خریدار اختیار، آن مقدار کالا یا اوراق بهادار مبتنی بر کالا را به قیمت مذکور به وی بفروشد.

۶- قرارداد اختیار فروش:

مطابق این قرارداد، خریدار اختیار، با پرداخت مبلغی حق پیدا میکند مقدار معینی کالا یا اوراق بهادار مبتنی بر کالا به قیمت معین در تاریخ معین به فروشنده اختیار، بفروشد و فروشنده اختیار، متعهد می شود در صورت درخواست خریدار اختیار، آن مقدار کالا یا اوراق بهادار مبتنی بر کالا را به قیمت مذکور از وی خریداری کند.

۷- قرارداد سلف موازی استاندارد:

قراردادی است که براساس آن مقدار معینی از کالا براساس مشخصات قرارداد سلف موازی استاندارد به فروش میرسد. وجه قرارداد مذکور باید نقدی در مهلت تسویه و طبق مشخصات قرارداد پرداخت و کالا در سر رسید تحویل شود. خریدار می تواند معادل کالای خریداری کرده را طی قرارداد سلف موازی استاندارد با شرایط زیر به فروش برساند:

۱- از نظر فقهی به این معناست که هر دو طرف معامله، دخل و تصرف اتاق پایا پای در وجه تضمینی که در اختیار

بورس قرار داده اند را جایز می دانند.

- هر قرارداد سلف موازی استاندارد مستقل از قراردادهای سلف دیگر است.
- طی آن معادل کالای خریداری شده، به فروش می‌رسد.
- مطابق مشخصات قرارداد در عرضه اولیه، منعقد می‌گردد.
- هم‌زمان با عقد قرارداد سلف موازی استاندارد، عقد حواله‌ای منعقد می‌گردد که بر اساس آن فروشنده تحویل کالا را به عرضه‌کننده حواله می‌کند و عرضه‌کننده متعهد به تحویل کالا بر اساس حواله مذکور خواهد بود.

چگونه در بورس کالا معامله کنیم؟

دأوستد کالاها در بورس، طی مراحل ذیل انجام می‌گیرد:

۱. **انتخاب کارگزار:** در بورس کالا امکان معامله بدون واسطه برای مشتریان وجود ندارد و حتماً می‌بایست هرگونه خرید یا فروش از طریق کارگزاران صورت گیرد و به همین دلیل اولین اقدام هر مشتری در بورس انتخاب کارگزار است.
۲. **اخذ کد مشتری** از بورس توسط کارگزار
۳. **ارایه تضامین** لازم به اتاق پایپای برای فروش محصول در بورس کالا بر اساس ضوابط موجود
۴. **تکمیل فرم ثبت سفارش** نزد کارگزار همراه با پیشنهاد قیمت
۵. **واریز حداقل سپرده** مورد نیاز معامله به حساب وکالتی فروشنده نزد اتاق پایپای توسط خریداران
۶. **انتقال سفارش مشتری به تالار معاملات** توسط کارگزار
۷. **شرکت در حراج** توسط کارگزار و انجام معامله در تالار
۸. **واریز باقیمانده وجه** معامله پس از کسر سپرده اولیه توسط خریدار
۹. **تسویه اسنادی معاملات** در اتاق پایپای و صدور اسناد معاملاتی
۱۰. **تسویه مالی معاملات** در اتاق پایپای
۱۱. **نقل و انتقال وجوه** پس از کسر هزینه‌ها به حساب معامله‌گران از طریق حساب بانکی
۱۲. **تحویل کالا** توسط فروشنده به خریدار در مهلت قانونی مقرر

« شرایط صدور کد معاملات

به منظور بررسی تقاضای مشتریان برای دریافت کد بورسی، کمیته ای تحت عنوان کمیته پذیرش مشتری در نظر گرفته شده است. کلیه متقاضیان انجام معامله در بورس بایستی از طریق یکی از کارگزاران مجاز، به مسئول پذیرش بورس معرفی شوند و کارگزاران موظفند فرم تقاضای شناسایی مشتری جهت درخواست کد معاملاتی را همراه با مدارک شناسایی به مسئول پذیرش مشتری ارائه دهند:

مدارک مورد نیاز جهت شناسایی مشتریان حقیقی:

۱. تکمیل فرم درخواست کد مشتری که به تایید کارگزار رسیده باشد
۲. تصویر شناسنامه و کارت ملی که توسط کارگزار برابر با اصل شده باشد
۳. نشانی کامل اقامت شامل کد پستی و شماره تلفن مشتری
۴. نشانی کامل محل کار
۵. تصویر مجوزهای فعالیت به همراه اسناد مربوط به فعالیت (به تشخیص بورس)
۶. سایر موارد به تشخیص کمیته

مدارک مورد نیاز جهت شناسایی مشتریان حقوقی:

۱. تکمیل فرم درخواست کد مشتری که به تایید کارگزار رسیده است
۲. کپی مدارک ثبت شرکت از جمله اساسنامه شرکت
۳. کپی روزنامه رسمی آخرین تغییرات شرکت
۴. کپی آخرین روزنامه رسمی در خصوص اعضای هیات مدیره و دارندگان امضای مجاز شرکت
۵. کپی شناسنامه و کارت ملی صاحبان امضای مجاز و کلیه اعضای هیات مدیره و مدیرعامل
۶. موارد ۱ تا ۵ بایستی توسط کارگزار برابر با اصل شده باشد
۷. صورت های مالی آخرین دوره مالی شرکت به همراه گزارش حسابرس رسمی و بازرس قانونی
۸. مجوزهای دریافتی جهت فعالیت شرکت

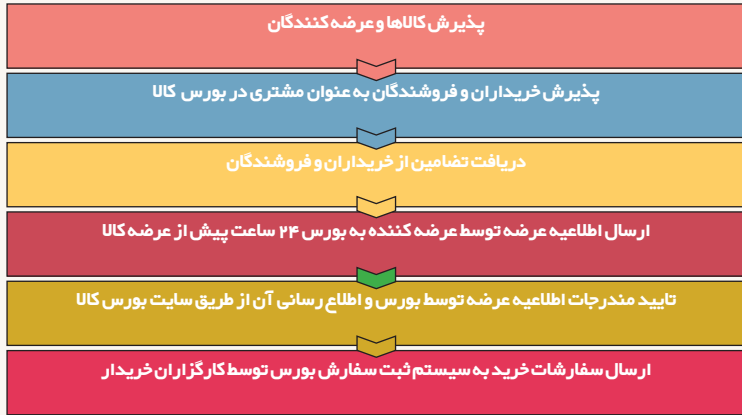
۹. کد اقتصادی و اظهارنامه مالیاتی
۱۰. سایر موارد به تشخیص کمیته

مراحل پذیرش عرضه کنندگان و تولیدکنندگان

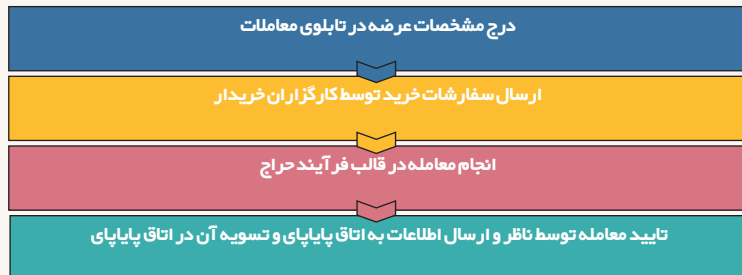
تولیدکننده یا عرضه کننده از طریق یکی از کارگزاران بورس کالای ایران که مجوز مشاور پذیرش از سازمان بورس و اوراق بهادار دارد اقدام میکند. مشاور پذیرش شخصی است که به عنوان رابط اصلی متقاضی و بورس، تمام یا بخشی از وظایف متقاضی در فرایند پذیرش، درج و یا عرضه را به نمایندگی از طرف وی انجام می دهد. جهت پذیرش کالای تولید داخل، مدارکی لازم است که عبارتند از: درخواست پذیرش (ممه‌ور به مهر و امضاء تولیدکننده، با سربرگ شرکت تولیدکننده)، پرسشنامه پذیرش (ممه‌ور به مهر تولیدکننده و کارگزار و امضاء)، امیدنامه پذیرش، شناسه و آنالیز کالا (ممه‌ور به مهر تولیدکننده و کارگزار و امضاء)، تعهدنامه پذیرش (ممه‌ور به مهر و امضاء، با سربرگ شرکت تولیدکننده)، اظهار نظر و قرارداد مشاور پذیرش (ممه‌ور به مهر و امضاء، با سربرگ شرکت کارگزاری)، مستندات حقوقی شرکت تولیدکننده شامل: اساسنامه، آگهی تاسیس در روزنامه رسمی، صورت‌های مالی حسابرسی شده آخرین سال مالی، گزارش هیئت مدیره به مجمع. با تایید این مدارک توسط بورس، امیدنامه و مشخصات فنی کالای جدید یا مشابه سه روز قبل از عرضه در سایت بورس کالای ایران منتشر و اطلاع رسانی می شود. سپس نام و نماد کالای پذیرش شده طبق دستورالعمل نمادگذاری توسط واحد فنی تعیین و ثبت و درج گردیده و به اتاق پایاپای جهت انجام مراحل بعدی و عرضه در تالار معاملات اعلام می شود.

به طور کلی فرآیندهای انجام معاملات به سه بخش فرآیندهای قبل از انجام معامله، فرآیندهای حین انجام معامله و فرآیندهای پس از انجام معامله به صورت نمودارهای ذیل تقسیم می شوند:

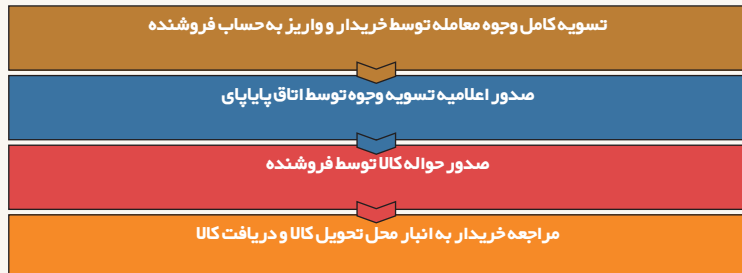
« نمودار ۱- فرآیندهای قبل از انجام معامله در بورس کالا



« نمودار ۲- فرآیندهای حین انجام معاملات در بورس کالا



« نمودار ۳- فرآیندهای پس از انجام معاملات



کارمزدهای معاملات بخش کشاورزی

در جدول ذیل کارمزد معاملات بورس کالای ایران در گروه کالایی کشاورزی نشان داده شده است. اعداد سهم خریدار و فروشنده به صورت کسری از ارزش معاملات محاسبه می شوند و برای هر معامله سقفی برای کارمزد وجود دارد که در ستون های آخر نمایش داده شده است.

شرح کارمزد	خریدار	فروشنده	حداکثر کارمزد خرید (میلیون ریال)	حداکثر کارمزد فروش (میلیون ریال)
کارگزاران	۰/۰۰۲۲۵	۰/۰۰۲۲۵	۱۰۰	۱۰۰
بورس	۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۵	۱۰۰	۱۰۰
نظارت سازمان	۰/۰۰۰۳۲	۰/۰۰۰۴۸	۸۰	۱۲۰
جمع	۰/۰۰۳۰۷	۰/۰۰۳۲۳	۲۸۰	۳۲۰

به عنوان مثال در یک معامله محصول کشاورزی با ارزش ۱۰ میلیون ریال، معادل ۳۲ هزار ریال کارمزد فروشنده و معادل ۳۰ هزار ریال خواهد بود.

مزایای بورس کالا برای بخش کشاورزی

در کشور ما بخش کشاورزی به دلیل فراهم نمودن اشتغالزایی بالا با توجه به میانگین به نسبت پایین سرمایه ی مورد نیاز برای ایجاد هر شغل (در مقایسه با سایر بخشها) و نیز ارتباط گسترده با معیشت بخش بزرگی از خانواده های دهک های درآمدی پایین، همواره یکی از ارکان مهم اقتصادی و بخش های استراتژیک کشور محسوب می شود. علیرغم اهمیتی که ذکر شد، برخی مشکلات ساختاری این بخش و ویژگی های بازار سنتی محصولات کشاورزی در ایران، موانعی را در زمینه بازرگانی و تجاری سازی این بخش ایجاد نموده است. اما مطابق

تجارب جهانی در کشورهای توسعه یافته و برخی کشورهای در حال توسعه، این موانع با گسترش بورس‌های کالایی در بخش کشاورزی، قابل رفع می‌باشند. با ورود محصولات کشاورزی به بورس، فعالان این بخش از مجاری مختلفی از این بازار منتفع می‌شوند که برخی از آنها عبارتند از:

« ۱. عدم نیاز به برگزاری مناقصه و مزایده:

مطابق ماده ۱۷ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای دستگاه‌های اجرایی برای خرید و فروش کالاهای پذیرفته شده در بورس‌های کالایی نیازی به برگزاری تشریفات و مناقصه و مزایده ندارند. تجربه برگزاری مناقصه و مزایده در مورد برخی نهادهای محصولات کشاورزی، حاکی از هدر رفت منابع دولتی، فساد و تضییع محصولات و عدم کشف نرخ صحیح و ... می‌باشد. معاملات بورس کالا با حذف این مشکلات منافع زیادی را برای فعالان این بخش فراهم می‌کند.

« ۲. ارایه ابزار مناسب به نهاد حاکمیت در جهت تاثیرگذاری در

سازوکار بازار و ارایه اطلاعات صحیح و به هنگام:

بورس کالا با استفاده از ابزارهای نوین مالی و روش‌های مبتنی بر بازار و سازوکار رقابتی، امکان بهبود سیاست‌های تنظیم بازار را برای دولت فراهم می‌نماید. رویارویی تعداد زیادی از عرضه‌کنندگان و متقاضیان در یک بازار قانونمند، شفاف و متمرکز، امکان کشف نرخ صحیح و ارزیابی دولت از بازارهای کالاهای مختلف را فراهم می‌نماید. یکی از مشکلات مهمی که در عرصه سیاست‌گذاری در بخش کالایی و به خصوص بخش کشاورزی وجود دارد عدم دسترسی سیاست‌گذاران به آمارهای به روز، دقیق و جامع از وضعیت بازار و تحولات آن در آینده می‌باشد. در این زمینه بورس کالا نه تنها اطلاعات به روز و دقیقی از وضعیت کنونی بازار و همچنین جهت‌گیری‌های بازار در آینده منتشر می‌کند، بلکه با پایش کارآمد بازار، می‌تواند مشکلات موجود را در کوتاه‌ترین زمان ممکن

به اطلاع مراجع ذیربط و سیاست‌گذاران بخش کالایی جهت انجام اقدامات مقتضی منتقل نماید. به طور مثال یکی از مشکلات حوزه سیاست‌گذاری در بخش کشاورزی عدم تناسب سیاست‌های صادراتی و وارداتی بانیازها و عرضه و تقاضای داخل به دلیل نبود اطلاعات و از اینرو تخصیص نامناسب منابع ارزی محدود به اولویت‌های وارداتی می‌باشد که طی چند سال اخیر ضربات مهلکی به پیکر بخش کشاورزی کشور وارد نموده است. مطمئناً ارائه اطلاعات مناسب در این خصوص نه تنها به ثبات بازار داخلی و خودکفایی بخش کشاورزی کمک خواهد نمود بلکه در تخصیص منابع ارزی در شرایطی که کشور با کاهش درآمدهای نفتی به علت تحریم‌های هدفمند مواجه است، نیز راهگشا خواهد بود.

« ۳. تامین مالی کشاورزان با راه‌اندازی و توسعه قراردادهای سلف و سلف‌موازی:

فصلی بودن فعالیت‌های بخش کشاورزی سبب شده است که بسیاری از کشاورزان در فصولی از سال، با مشکل تامین مالی مواجه شوند. این مشکلات سبب می‌شود که اکثر آنها محصول خود را پیش از برداشت به قیمت‌های نازل به واسطه‌ها بفروشند. در نتیجه این واسطه‌ها، سودی که حاصل دسترنج کشاورزان است را به دلیل فقدان ابزارهای تامین مالی، نصیب خود می‌نمایند. وجود این افراد شکاف زیادی بین قیمت تولیدکننده و مصرف‌کننده ایجاد می‌نماید که رفاه مصرف‌کننده را کاهش داده و هم‌چنین حاشیه سود کشاورزان را کاهش می‌دهد. اما بورس کالا با راه‌اندازی قراردادهای سلف و سلف‌موازی گام مهمی در جهت تامین مالی کشاورزان برداشته است. به عنوان مثال در معاملات سلف، کشاورز وجه کالایی را دریافت می‌کند که آن کالا را هنوز تولید نکرده است و در آینده آن را تولید کرده و به خریدار تحویل می‌دهد.

« ۴. امکان راه اندازی و توسعه قراردادهای آتی برای پوشش ریسک بازار محصولات کشاورزی:

بورس کالای ایران از سال ۱۳۹۰ توسعه معاملات قراردادهای آتی بر روی دارایی‌های پایه جدید را دستور کار قرار داده است. بر همین اساس مطالعات گسترده‌ای انجام گرفت و در مرحله نخست در میان محصولات کشاورزی پذیرش شده، ذرت، کنجاله سویا و زیره واجد شرایط لازم برای راه اندازی قراردادهای آتی شناخته شدند. نوسانات شدید قیمت در حوزه خوراک دام و انواع فرآورده‌های دامی طی سال‌های اخیر در فقدان قراردادهای آتی محصولات کشاورزی اتفاق افتاد حال آن که در صورت وجود معاملات قراردادهای آتی، خسارت سنگینی که طی مدت یاد شده هم به مصرف کنندگان و هم به تولید کنندگان وارد شد، می‌توانست بسیار کمتر باشد. با توجه به نوسان نسبتاً زیاد قیمت‌ها در حوزه محصولات کشاورزی، راه اندازی قراردادهای آتی کمک زیادی به پوشش ریسک فعالان بازار این کالاها در کشور از جمله کشاورزان، اتحادیه‌های تولیدی و صنعتی کشاورزی و وارد کنندگان محصولات کشاورزی خواهد کرد. برای مثال با راه اندازی قراردادهای آتی ذرت و کنجاله سویا بیش از ۴۵ هزار عضو اتحادیه‌های تولیدی مرغ و تخم مرغ و نیز دامداران می‌توانند قیمت خوراک مورد نیاز خود را تا چند ماه آینده تثبیت نموده و دغدغه‌ای بابت تغییر قیمت خوراک که حدود ۷۰ درصد هزینه‌های تولید آنها را تشکیل می‌دهد، نداشته باشند. این موضوع با کاهش ریسک نوسانات قیمت امکان برنامه‌ریزی میانمدت و بلندمدت را برای کشاورزان و فعالان این بخش فراهم می‌آورد.

« ۵. جلوگیری از نکول در معاملات:

نکول در معاملات یکی از دلایل اصلی بالا بودن هزینه‌های مبادله در ساختار اقتصادی ایران و بخصوص بخش کشاورزی و از اینرو عدم شکل گیری بازارهای رقابتی است که در آن یکی از طرفین معامله به هر دلیلی از انجام تعهدات خود سر باز می‌زنند و یا تعهدات مورد نظر را در زمان مقتضی به عمل نمی‌رسانند. مشخص نبودن کیفیت کالاها،

نوسانات قیمتی کالاها با توجه به نرخ تورم فزاینده و ناتوانی در تأمین مالی، از جمله مهمترین دلایل این مسأله می‌باشد. افزایش نکول در قراردادهای انگیزه کسب و کار را در کشور کاهش می‌دهد. بورس کالای ایران با ابزارهای بسیار قوی که در اختیار دارد (که از آن جمله میتوان به مکانیسم اتاق پایا پای، تضمین کمیت و کیفیت کالای مورد معامله و تضمین مبلغ و زمان تحویل کالا اشاره نمود) نقش بسیار مهمی در جلوگیری از نکول طرفین معامله و از اینرو کاهش هزینه‌های مبادله و تسهیل کسب و کار فعالان بازار ایفا مینماید. در این رابطه در سال ۱۳۹۱، ۷۹ هزار قرارداد در بخش معاملات فیزیکی با ارزشی افزون بر ۳۱۵ هزار میلیارد ریال و همچنین ۳ میلیون و ۳۶۹ هزار میلیارد ریال قرارداد آتی با ارزشی بالغ بر ۳۶۲ هزار میلیارد ریال با استفاده از مکانیسم اتاق پایا پای در بورس کالا تسویه گردیده که در این سال فقط در ۴ قرارداد شاهد نکول بوده‌ایم. این موضوع به طور حتم اطمینان خاطر بالایی به فعالان بازار جهت انجام معاملات خود در محیطی امن و به دور از ریسک و نا اطمینانی‌های مربوط به نکول در معاملات می‌دهد.

« ۶. جایگزینی سیاست قیمت تضمین به جای خرید تضمین:

در فرایند خرید تضمینی محصولات کشاورزی مشکلات و پیچیدگی‌هایی وجود دارد که از جمله آنها میتوان به عدم اعلام به موقع قیمت تضمینی و عدم اعلام قیمت مناسب بر اساس شرایط بازار و در نتیجه آن عدم تصمیم‌گیری صحیح کشاورزان در مورد الگوی کشت و انتخاب نوع محصول (که سبب نوسانات قیمتی شدید برخی محصولات در برخی برهه‌های زمانی می‌شود) و وجود بروکراسی در فرایند خرید و... اشاره نمود. اما با سیاست قیمت تضمینی که بر اساس آن قیمت محصولات کشاورزی در بورس کالا کشف شده و مابه‌التفاوت آن توسط نهادهای مرتبط پرداخت می‌گردد، زمان دریافت وجه کشاورز از فروش محصولاتش به حداقل زمان کاهش می‌یابد و همچنین بروکراسی ناشی از تعیین پیمانکاران و مشکلات دیگر که در فرایند خرید تضمینی وجود داشت رفع می‌گردد. به

عبارتی بهتر این حرکت از سیاست خرید تضمینی به سمت سیاست قیمت تضمینی، یک بازی برد-برد برای کشاورزان و دولت می باشد: از یک طرف فرآیند کشف قیمت، فروش محصول و دریافت درآمد برای کشاورز را کمتر و کارآتر شده و از طرفی دیگر هزینه های زیادی که طرح خرید تضمینی به دولت تحمیل می نمود حذف می گردد که خود به خود به کاهش کسری بودجه دولت کمک می نماید.

« اقدامات اجرایی بورس کالا در چارچوب الزامات ماده ۳۳ قانون

افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی

قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی در تاریخ ۱۳۸۹/۰۵/۰۶ تصویب شد و طی آن مقرر شد: «از تاریخ تصویب این قانون، علاوه بر اجرای قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی، در قالب بودجه‌های سنواتی و اعتبار مصوب، سیاست قیمت تضمینی نیز برقرار شود. بر این اساس تولیدکنندگان محصولات کشاورزی می‌توانند محصولات خود را در بازار بورس تخصصی کالای کشاورزی عرضه نمایند، در صورت کاهش قیمت بورس نسبت به قیمت تضمینی اعلام شده از سوی دولت، مابه‌التفاوت آن توسط دولت به تولیدکنندگان پرداخت می‌گردد. وزارت جهاد کشاورزی مکلف است هر ساله متناسب با شرایط تولید و بازار، محصولات تحت سیاست خرید و قیمت تضمینی را انتخاب و اعلام نماید.»

تصویب آیین‌نامه اجرایی قانون مذکور در تاریخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۴، تکالیف و وظایفی برای وزارت جهاد کشاورزی و بورس کالا وضع کرد. شرکت بورس کالا نیز در راستای تسریع در اجرای آیین‌نامه مذکور و حذف مشکلات بخش کشاورزی، فراهم نمودن مقدمات اجرایی آن را، در دستور کار قرار داد.

بر اساس ماده ۲ دستورالعمل اجرایی ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی به شماره ۲۰/۱۴۳۸۳ مورخ ۹۵/۰۵/۲۶، هر ساله وزارت جهاد کشاورزی با همکاری و هماهنگی بورس کالا، شیوه اجرا به یکی از دو شکل گواهی سپرده کالایی یا عرضه

فیزیکی در هر یک از استان‌های مشمول را حداقل دو ماه قبل از شروع برداشت محصول اعلام می‌نماید. به این ترتیب برای محصولاتی که از سوی هیئت محترم وزیران برای اجرای سیاست قیمت تضمینی معرفی میشوند، دوروش اجرایی معامله در بازار گواهی سپرده کالایی و عرضه در بازار فیزیکی بورس کالای ایران وجود دارد. به منظور اجرای معاملات گواهی سپرده کالایی وزارت جهاد کشاورزی مباشر پذیرش انبار و برای روش دوم مباشر عرضه فیزیکی را به بورس کالا معرفی می‌نماید. مباشر پذیرش انبار، نهادی است که توسط وزارت جهاد کشاورزی به بورس معرفی می‌شود و مسئولیت پذیرش انبارهای مورد نیاز برای اجرای سناریوی گواهی سپرده کالایی را بر عهده دارد. مباشر عرضه فیزیکی نیز نهادی است که توسط وزارت جهاد کشاورزی به بورس معرفی می‌شود و به عنوان نماینده کشاورزان مسئولیت عرضه محصول تجمع شده کشاورزان و عرضه در بازار فیزیکی مطابق رویه‌های آن را بر عهده دارد.

به منظور جمع‌آوری اطلاعات کشاورزان، سامانه الکترونیکی ثبت اطلاعات هویتی کشاورزان (شامل اطلاعات شناسنامه‌ای و کد ملی)، شماره حساب (متعلق به خود کشاورز) و معرفی نامه (شامل پیش‌بینی سطح زیر کشت و مقدار تولید محصول) کشاورزان از سوی بورس کالا طراحی و تهیه شده و در اختیار مراکز خدمات کشاورزی، مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان‌ها و مدیریت جهاد کشاورزی هر استان قرار گرفته است.

« مراحل عرضه در بازار فیزیکی بورس کالا توسط نهاد مباشر عرضه فیزیکی^۲ »

جهت عرضه محصول در بورس کالای ایران می‌بایست مقدماتی در قالب اقدامات پیش از عرضه توسط نهاد عرضه‌کننده صورت گیرند که عبارتند از:

۲- در حال حاضر محصولات ذرت، جو و گندم در بازار فیزیکی بورس کالا تحت معاملات موضوع ماده ۳۳ قانون

افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی در بازار فیزیکی در حال انجام می‌باشند.

انتخاب کارگزاری
کارگزاران عرضه
کننده

هر مشتری در بورس کالا جهت انجام معاملات نیاز به انتخاب یکی از شرکتهای کارگزاری دارای مجوز در گروه کالایی مورد نظر را دارد. به این ترتیب عرضه کننده میبایست هماهنگیهای لازم با یک یا چند شرکت کارگزاری جهت انجام امور مربوط به وی در بورس کالا را به عمل آورد. (آدرس و شماره تماس کارگزاران در سایت بورس کالا به آدرس:

www.ime.ir/ActiveAgents.html

اخذ کد معاملاتی
از کمیته پذیرش
مشتریان بورس

به این منظور عرضه کننده میبایست مدارک لازم را بر اساس ضوابط کمیته پذیرش مشتریان از طریق شرکت کارگزاری خود به این کمیته ارائه کرده تا مدور کد معاملاتی در اسرع وقت صورت گیرد.

تودیع تضامین
مورد نیاز
نزد شرکت
سپرده گذاری و
تسویه وجوه

پس از صدور کد معاملاتی و مشخص شدن کمیت و کیفیت محصول مورد نظر، عرضه کننده میبایست تضامین نقد شونده نزد شرکت سپرده گذاری و تسویه وجوه تودیع نماید. عرضه کننده میبایست در خصوص تضامین قابل تودیع با شرکت سپرده گذاری و تسویه وجوه توافق نماید.

تجمیع محصولات
کشاورزان

نهاد عرضه کننده موظف است محصولات کشاورزان را تجمیع نموده جهت عرضه در بورس کالا فراهم نماید.

اعلام اطلاعات
کشاورزان و عرضه
به صورت سیستمی

اطلاعیه عرضه فرمی است که حاوی تمامی اطلاعات مورد نیاز خریداران در خصوص کیفیت محصول، محل تحویل و سایر شرایط خاص است. عرضه کننده موظف است این اطلاعیه را یک روز پیش از عرضه محصول در بازار فیزیکی بورس کالا، منتشر نماید. کارگزار منتخب عرضه کننده، این وظایف را انجام خواهد داد. هر اطلاعیه عرضه صرفاً مربوط به یک محموله در یک مرکز تحویل میباشد.

تایید عرضه و انتشار
اطلاعیه عرضه

عرضه کننده موظف است اطلاعات اعتبار سنجی شده کشاورزانی که محصول آنها عرضه می شود را به اطلاعیه عرضه پیوست نماید.

کشاورزان محصول خود را به مراکز تحویل معرفی شده از سوی مباشر عرضه فیزیکی، تحویل داده و پس از ارزیابی کیفی و کمی محصول، رسید کالای هر کشاورز در سامانه تحویل ثبت می شود. مباشر عرضه، اقدام به تجمیع محصول کشاورزان به نمایندگی از آنها نموده و آن را در بازار فیزیکی بورس کالا مطابق فرآیند مذکور عرضه میکند. به این ترتیب محصول در بازار فیزیکی بورس کالا عرضه می شود و در صورت وجود خریدار مطابق رویه های معمول در بازار فیزیکی به روش حراج معامله خواهد شد. پس از انجام معاملات در بازار فیزیکی و تسویه مالی و اسنادی آن، مباشر عرضه فیزیکی وجوه معاملات کشاورزان را پس از کسر کارمزد معاملات به حساب آنها واریز می نماید. محصولات کشاورزی در بازار فیزیکی بورس کالا در روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۱۰ صبح آغاز می گردد. کارمزد معاملات در بازار فیزیکی به شرح جدول ذیل خواهد بود:

« جدول ۱- کارمزد معاملات محصولات کشاورزی در بازار فیزیکی

عنوان	ارزش معامله ضریب سهم خریدار از	سقف مبلغ سهم خریدار (ریال)	ارزش معامله ضریب سهم فروشنده	سقف مبلغ سهم فروشنده (ریال)	ارزش معامله ضریب کل سهم دوسر	سقف مبلغ سهم دوسر (ریال)
کارمزد سازمان بورس	۰,۰۰۰۳۲	۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۰,۰۰۰۴۸	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۰,۰۰۰۸	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
کارمزد شرکت بورس کالا	۰,۰۰۰۵	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۰,۰۰۰۵	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۰,۰۰۱	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
کارمزد کارگزار	۰,۰۰۰۲۳	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۰,۰۰۰۲۲۵	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۰,۰۰۰۴۵	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع	۰,۰۰۰۳۰۷	۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۰,۰۰۰۳۲۳	۳۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۰,۰۰۰۶۳	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰

خریداران محصول در بازار فیزیکی با مراجعه به مراکز تحویل مشخص شده توسط مباشر عرضه فیزیکی در اطلاعیه‌های عرضه، با رعایت مواد دستورالعمل تسویه و پایاپای بورس کالا محصول خریداری شده را تحویل می‌گیرند.

« مراحل عرضه محصول در بازار گواهی سپرده کالایی^۳ »

پس از ثبت و تایید اطلاعات و معرفی نامه کشاورز توسط مراکز خدمات کشاورزی در سامانه ثبت اطلاعات کشاورزان، به ازای هر کشاورز کد بورسی توسط شرکت سپرده گذاری مرکزی و تسویه وجوه صادر می‌شود. بورس کالا نیز اقدام به پذیرش انبارهای حائز شرایط استاندارد متناسب با محصول مورد نظر، می‌نماید. سامانه الکترونیکی صدور گواهی سپرده کالایی در انبارهای مورد پذیرش استقرار می‌یابد و برای هر انبار یک نماد معاملاتی ایجاد می‌شود. پیش از آغاز فعالیت انبار، استاندارد محصول مورد نظر نیز به تمامی کشاورزان و انبارها ابلاغ می‌شود. با شروع فصل برداشت محصول، فرآیند ذیل طی می‌شود تا گواهی سپرده کالایی صادر شود:

۳- در حال حاضر برای محصولات ذرت و جو در استان‌های منتخب از سوی وزارت جهاد کشاورزی معاملات گواهی

سپرده کالایی موضوع ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی در حال اجراست.

```
graph TD; A[شروع] --> B[مراجعه به مراکز خدمات کشاورزی جهت ثبت اطلاعات و معرفی نامه الکترونیکی]; B --> C[برداشت محصول]; C --> D[حمل محصول به نزدیکترین انبار مورد پذیرش بورس کالای ایران]; D --> E[ارزیابی کمی و تطبیق با سامانه معرفی نامه]; E --> F[ارزیابی کیفی محصول توسط انباردار و تطبیق با استاندارد ابلاغی]; F --> G[اخذ تاییده نماینده مباشر سیاست تضمینی]; G --> H[عدم تایید کیفیت و عدم پذیرش محصول]; H --> I[استرداد محصول به مالک آن]; I --> J[تایید کیفیت و پذیرش محصول]; J --> K[ثبت مشخصات کشاورز و وزن محصول وی به همراه کارگزار ناظر در سامانه الکترونیکی]; K --> L[گواهی سپرده کالایی بورس توسط انباردار]; L --> M[صدور قبض انبار و تبدیل آن به گواهی سپرده کالایی به صورت سیستمی]; M --> N[پایان];
```

فرآیند ارزیابی کیفیت خدمات

شروع

مراجعه به مراکز خدمات کشاورزی جهت ثبت اطلاعات و معرفی نامه الکترونیکی

برداشت محصول

حمل محصول به نزدیکترین انبار مورد پذیرش بورس کالای ایران

ارزیابی کمی و تطبیق با سامانه معرفی نامه

ارزیابی کیفی محصول توسط انباردار و تطبیق با استاندارد ابلاغی

اخذ تاییده نماینده مباشر سیاست تضمینی

عدم تایید کیفیت و عدم پذیرش محصول

استرداد محصول به مالک آن

تایید کیفیت و پذیرش محصول

ثبت مشخصات کشاورز و وزن محصول وی به همراه کارگزار ناظر در سامانه الکترونیکی

گواهی سپرده کالایی بورس توسط انباردار

صدور قبض انبار و تبدیل آن به گواهی سپرده کالایی به صورت سیستمی

پایان

در فرم‌های مشخص به یکی از کارگزاران دارای مجوز معاملات، اقدام به ارایه سفارش خرید می نمایند. معاملات به شیوه حراج تک قیمتی انجام می شود و در صورت برابری قیمت‌های سفارشات خرید و فروش، معامله صورت گرفته و مهلت تسویه آن دو روز کاری پس از انجام معامله می باشد.

به این ترتیب وجه معامله توسط کارگزار فروشنده پس از کسر هزینه‌های انبارداری و کارمزد معاملات به حساب کشاورز واریز می گردد. کارمزد معاملات در گواهی سپرده کالایی به شرح جدول ذیل می باشد:

« جدول ۲- کارمزد معاملات محصولات کشاورزی در معاملات گواهی سپرده کالایی

شرح کارمزد	خرید	فروش	سقف کارمزد	حداکثر مبلغ کارمزد خرید	حداکثر مبلغ کارمزد فروش	جمع
کارمزد کارگزاران	۰۰۰۰۱۵	۰۰۰۰۱۵	۰۰۰۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۰
کارمزد بورس کالا	۰۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۰۴	۰۰۰۰۰۸	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۰
کارمزد سپرده‌گذاری	۰۰۰۰۰۲۵	۰۰۰۰۰۲۵	۰۰۰۰۰۵	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۰
حق نظارت سازمان بورس	۰۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰۱	۰۰۰۰۰۲	۵۰	۵۰	۱۰۰
کارمزد مدیریت فن آوری	۰۰۰۰۰۱۵	۰۰۰۰۰۱۵	۰۰۰۰۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۰
جمع کل	۰۰۰۰۲۴	۰۰۰۰۲۴	۰۰۰۰۴۸	کارمزد به میلیون ریال		

خریداران محصول در بازار گواهی سپرده کالایی، با رعایت ضوابط اطلاعیه عرضه و دستورالعمل پذیرش انبار و صدور، معامله و تسویه گواهی سپرده کالایی با مراجعه به انبارهایی که از آن خرید انجام داده اند، می توانند محصول خود را تحویل بگیرند.

در اجرای سیاست حمایتی قیمت تضمینی محصولات کشاورزی، چنانچه قیمت کشف شده در بورس کالا کمتر از قیمت تضمینی ابلغ شده از سوی هیئت محترم دولت باشد، مابه‌التفاوت قیمت تضمینی

و قیمت معامله شده در بورس کالا به همراه هزینه‌های تبعی (کارمزد و هزینه‌های انبارداری) به حساب کشاورزان واریز می‌شود.

« راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده کالای محصولات کشاورزی

یکی از مهمترین برنامه‌های بورس کالا در حال حاضر راه‌اندازی سیستم قبض انبار با بهره‌گیری از تجربیات سایر کشورها است. راه‌اندازی معاملات و کارکردهای قبض انبار و گواهی سپرده کالایی، در وهله نخست نیازمند ساماندهی به بخش انبارداری کشور است و از اینرو توسعه این امر خود به خود به گسترش انبارداری و رفع مشکلاتی که در این خصوص وجود دارد نیز کمک خواهد نمود.

بر اساس مصوبه شورای عالی بورس و اوراق بهادار، گواهی سپرده کالایی، ورقه بهاداری است که به موجب دستورالعمل پذیرش انبارها و صدور، معامله و تسویه گواهی سپرده کالایی صادر می‌شود و مؤید مالکیت دارنده آن بر مقدار معینی کالای سپرده شده در انبار است و پشتوانه آن قبض انباری است که توسط انباردار صادر می‌شود.

برخی محصولات کشاورزی قابلیت نگهداری و ذخیره سازی در انبار برای حداقل میان مدت را دارا می‌باشند. بورس کالای ایران با پذیرش انبار برای چنین محصولاتی و ایجاد نماد معاملاتی پیوسته برای آن، این فرصت را برای فعالان بازار فراهم می‌نماید تا با معاملات پیوسته بتوانند از ابزار گواهی سپرده کالایی به عنوان ورقه بهادار، به عنوان یک ابزار معاملاتی، کسب سود نمایند.

این معاملات تاکنون برای محصولات زعفران، پسته، ذرت و جو راه‌اندازی شده و معاملات به صورت روزانه در حال انجام و در سایت www.tsetmc.com در قسمت بورس کالا/کالاهای کشاورزی برای عموم قابل مشاهده است. فهرست انبارهای پذیرش شده در بورس کالا نیز در سایت بورس کالا به نشانی www.ime.co.ir در سربرگ انبارها قابل مشاهده می‌باشد.

کارگزاران دارای مجوز معاملات محصولات کشاورزی

	نام کارگزاری	تلفن	نمبر	آدرس
۱	آبان	۴۲۱۵۱۰۰۰	۸۸۲۲۶۸۵۴	تقاطع خیابان ولی عصر و طالقانی - مجتمع تجاری اداری نور - طبقه اول اداری - واحد ۳۰۳
۲	آپادانا	۸۸۲۲۸۷۹۱	۸۸۲۲۸۷۹۱	تقاطع خیابان ولیعصر و طالقانی - مجتمع تجاری اداری نور - طبقه ۴ واحد ۱۱۱۶
۳	آتی ساز بازار	۶۶۴۱۲۹۵۶	۶۶۴۱۲۸۶۷	بلوار کشاورز - ترسیده به وصال - جنب بیمارستان آریا - پلاک ۱۹۶ - طبقه ۵
۴	آراد ایرانیان	۸۸۹۱۰۷۶۱	۸۸۹۰۶۷۶۴	خیابان حافظ - بعد از خیابان طالقانی - خیابان رودسر - جنب کوچه غفارزاده - روبروی دانشگاه علوم اقتصادی - پلاک ۱۶ طبقه ۳
۵	آرمون بورس	۸۸۷۰۶۵۶۸	۸۸۷۱۸۸۷۹	خیابان وزرا - کوچه ۳۳ - پلاک ۱ - ساختمان کارگزاران - طبقه همکف
۶	آفتاب درخشان خاور میانه	۸۸۴۹۷۵۸۴	۸۸۹۲۲۳۰۱	خ طالقانی - بعد از تقاطع ولیعصر - خیابان بندر انزلی - کوچه ریاض - پلاک ۵ - طبقه ۲
۷	آگاه	۸۲۱۵۴۶۰۰	۸۲۱۵۴۶۰۱	خ آفریقا - بالاتر از میرداماد - بن بست پیروز - پ ۱۳
۸	ار دیب هشت ایرانیان	۸۸۵۵۹۸۴۸	۸۸۵۵۹۸۴۸	میدان آرژانتین - خیابان ۲۱ وزرا - پلاک ۴ - طبقه ۴ - واحد ۱۵
۹	ارگ هومن	۸۸۸۷۱۴۸۹	۸۹۷۸۷۱۱۴	خ گاندی - کوچه پنجم - پلاک ۲۰
۱۰	اطمینان سهم	۸۸۱۷۱۳۷۲-۳	۸۸۱۷۱۳۷۲-۳	خیابان شهید مطهری - بعد از سرافراز روبه روی ساختمان ارگ جدید بم پلاک ۲۳۵ طبقه دوم
۱۱	اقتصاد بیدار	۴۲۰۲۹۰۰۰	۴۲۰۲۹۰۰۰	خیابان انقلاب - خیابان استاد نجات الهی - ترسیده به سمیه - کوچه سلمان پاک - پلاک ۱۷ - طبقه ۲
۱۲	امین آوید	۴۲۳۶۶۲۲۸	۴۲۳۶۶۲۲۸	خیابان ولیعصر - بالاتر از میرداماد - خیابان قبادیان - پ ۴۹ - ط ۲
۱۳	ایستایس پویا	۶۶۷۴۷۷۶۷-۸	۶۶۷۴۷۷۶۷-۸	خیابان حافظ - بعد از پل دوم - نبش کوچه کامران صالح - پلاک ۲۲۱ - ساختمان مینا - طبقه سوم - واحد ۱۵
۱۴	بازار سهام	۲۲۲۵۴۱۲۷-۹	۲۲۲۲۰۴۲۸	خیابان میرداماد - خیابان حماری - کوچه دوم - پلاک ۳۷
۱۵	بانک اقتصاد نوین	۸۸۵۶۶۱۰۱-۱۰	۸۸۵۶۶۱۰۱-۱۰	شهرک غرب - فاز ۴ - فلانک شمالی - کوچه ۱۹ - پلاک ۴
۱۶	بانک پاسارگاد	۴۲۳۹۲۰۰۰	۸۸۴۸۰۲۵۰	خیابان وزرا - خیابان ۲۳ - پلاک ۴ - طبقه سوم
۱۷	بانک آینده	۴۲۷۶۴۰۰۰	۸۸۷۱۰۸۰۲	خیابان مطهری - روبه روی لارستان - پلاک ۳۲۷ - طبقه ۶
۱۸	بانک توسعه صادرات	۸۸۱۰۱۶۴۴	۸۸۱۰۲۹۷۳	میدان آرژانتین - خ بهار ان (عماد مغنیه) - نبش ک ۲۵ - پ ۱۵
۱۹	بانک رفاه کارگران	۴۳۶۴۸	۴۳۶۴۸	شهرک غرب - بلوار دادمان غربی - خ فخار مقدم - نبش بوستان دوم غربی - پلاک ۲۲

کارگزاران دارای مجوز معاملات محصولات کشاورزی

ردیف	نام کارگزاری	تلفن	نمابر	آدرس
۲۰	بانک سامان	۶۶۱۷۷۴۴۱	۶۶۱۷۷۴۵۲	خ طالقانی-بعد از تقاطع خ ولیعصر - روبروی ساختمان بورس کالا-۴۴۶ - ط ۱- واحد ۱
۲۱	بانک سپه	۸۸۵۵۶۴۲۳-۴	۸۸۵۵۶۴۱۶	خ وزرا- نبش خ هشتم- پ ۴۲- ط ۳
۲۲	بانک صادرات	۶۶۴۱۴۷۶۵	۶۶۴۱۴۷۶۵	خ طالقانی- بعد از تقاطع ولیعصر - جنب بانک ملی- روبروی ساختمان بورس کالا- پلاک ۴۴۰ - طبقه ۳
۲۳	بانک صنعت و معدن	۸۸۵۲۵۶۳۳	۸۸۵۲۵۶۶۰	خیابان دکتر بهشتی- خیابان احمد قسیر (بخارست) کوچه پژوهشگاه ۲- پلاک ۳- طبقه ۱
۲۴	بانک کار آفرین	۲۴۵۳۲۶۵۰	۲۴۵۳۲۶۵۵	بلوار آفریقا- بلوار مباب- پ ۸، ط اول- واحد بورس کالا
۲۵	بانک کشاورزی	۸۸۳۸۳۶۸۱-۳	۸۸۳۸۳۶۸۱-۳	خیابان وزرا - کوچه ۲۳ - پلاک ۱ - طبقه ۲
۲۶	بانک مسکن	۸۸۲۲۶۳۳۰-۳۴	۸۸۲۲۶۳۳۵	تقاطع ولیعصر طالقانی- مجتمع نور تهران- طبقه ۱ اداری - واحد ۲۲۰
۲۷	بانک ملی ایران	۶۶۴۰۷۵۹۳	۸۹۷۸۸۱۷۶	خیابان خالد اسلامبولی (وزرا) - خیابان ۴ - کوچه رفیع - پلاک ۲ - طبقه ۲
۲۸	بانهنر	۸۸۷۲۷۶۶۶	۸۸۷۲۴۰۲۳	میدان آرژانتین - خیابان شهید احمد قسیر - خیابان شهید احمدیان - خیابان ۱۵ - پلاک ۱۶ - طبقه ۱ و ۲
۲۹	بورس بیمه ایران	۸۹۴۸	۸۹۴۸	میدان آرژانتین - خیابان عماد مغنیه (بهاران) - نبش خیابان ۲۵ - پلاک ۴
۳۰	بورس سیران	۸۸۳۱۷۶۰۵	۸۸۳۱۷۶۰۵	خیابان مفتح - پایین تر از خیابان مطهری - کوچه بخشی موقر - پلاک ۱۲ - طبقه ۳
۳۱	بهمن	۸۳۳۲۷۲۲۲	۸۳۳۲۷۲۲۴	خیابان سید جمال الدین اسد آبادی - خیابان هفتم - پلاک ۳۲ - طبقه ۲
۳۲	پارس ایده بنیان	۸۸۹۶۷۶۸۳	۸۸۹۵۸۰۳۱	بلوار کشاورز - بین نادری و فلسطین - پلاک ۱۳۸ - طبقه ۲
۳۳	پارس نمودگر	۴۲۸۷۴۰۰۰	۸۸۸۶۱۶۷۱	خیابان میرزای شیرازی - پایین تر از مطهری - کوچه ۱۹ - پلاک ۱
۳۴	پارسیان	۸۷۱۴۸	۸۷۱۴۸	خ قائم مقام- ک هشتم- پ ۲۴ - ط ۱
۳۵	پگاه یاوران نوین	۸۸۹۰۳۴۴۵	۸۸۹۰۵۵۷۸	میدان ولیعصر - روبروی سفارت عراق - ساختمان ۳۰۴ - ط ۳ - واحد ۳۰۴
۳۶	پیشگامان بهپرو	۶۶۴۷۵۵۲۰	۶۶۴۷۵۸۳۹	خ طالقانی- بعد از تقاطع ولیعصر - پ ۴۴۸ - ط ۲
۳۷	تأمین سر مایه نوین	۶۳۴۱۹۰۰۰	۶۳۴۱۹۳۳۳	بلوار آفریقا (چردن) - خیابان گل آذین - پلاک ۲۳ - طبقه ۲
۳۸	تدبیرگران فردا	۸۲۴۲۸	۸۸۷۹۸۷۳۴	خیابان گاندی- نبش خیابان بیست و سم- پ ۷۳
۳۹	تدبیرگر سرمایه	۸۸۸۸۲۲۶۵	۸۸۸۷۳۳۸۱	میدان آرژانتین - انتهای خیابان زاگرس - نبش خیابان ۳۵ - ساختمان پرهام - طبقه ۶ - واحد ۱۳

	نام کارگزاری	تلفن	نمبر	آدرس
۴۰	توازن بازار	۸۸۶۰۲۱۹۰-۹۱	۸۸۶۲۱۹۱۶	خیابان سنول، شهرک سنول، پنجم شرقی-پلاک ۵
۴۱	توسعه اندیشه دانا	۸۸۲۲۷۹۵۵	۸۸۲۲۸۵۵۰	تقاطع طالقانی ولیعصر-مجتمع نور-طبقه ۱ اداری-واحد ۲۲۰۷
۴۲	توسعه سر مایه دنیا	۴۲۰۹۴۰۰۰	۸۸۹۳۲۶۰۳	خ طالقانی-بعد از تقاطع خیابان ولیعصر-خ بندر انزلی-کوچه ریاض-پ-۵-۲
۴۳	توسعه کشاورزی	۸۸۹۱۷۴۵۸-۹	۸۸۹۱۷۴۵۷	خ ولیعصر، بالاتر از زرتشت-ساختمان اداری کامران-پلاک ۱۹۳۲-۲-۴
۴۴	حافظ	۸۳۳۲۱۰۰۰	۸۹۷۸۸۴۳۰	خیابان ولیعصر-بالاتر از قفر-خیابان بابک بهرامی-پلاک ۹-طبقه ۴
۴۵	خبرگان سهام	۸۸۳۸۳۶۷۸	۸۸۷۸۳۴۹۱	میدان ونک-خیابان گاندی جنوبی-خیابان ۲۱-پلاک ۷-طبقه ۲
۴۶	راهنمای سر مایه گذاران	۸۸۸۵۱۰۸۸	۸۸۸۰۵۵۲۲	بلوار کشاورز-خیابان فلسطین شمالی-نرسیده به کوچه غزایی عتیق-پلاک ۴۶۳-ساختمان ۵۵-طبقه ۳-واحد ۱۳
۴۷	رضوی	۸۸۳۹۱۹۶۳	۸۸۳۹۱۶۷۲	بلوار کشاورز-خ نادری-خ شهید علیرضا حجت دوست-پ ۵۱-۲
۴۸	ستاره جنوب	۸۸۳۸۳۵۷۶-۸	۸۸۳۸۳۵۷۹	خ طالقانی-بعد از تقاطع ولیعصر-خیابان بندر انزلی-نیش قاضیان-پلاک ۱۷-واحد ۲ طبقه ۲
۴۹	سر مایه و دانش	۶۶۷۵۱۶۳۹-۴۰	۶۶۷۱۶۴۲۸	خیابان حافظ-روبروی ساختمان بورس و اوراق بهادار تهران-کوچه کامران صالح-پلاک ۲۰-طبقه دوم
۵۰	سهام پژوهان شایان	۵۵۴۸۳۸۸۱	۵۵۴۸۳۸۷۹	خیابان ولیعصر-پایین تر از میدان منیریه-پاساژ تجاری اداری ولیعصر-طبقه ۳-واحد ۴۰۳
۵۱	سهام گستران شرق	۶۶۷۶۷۰۹۸	۶۶۷۳۶۱۴۶	خ جمهوری، بعد از پل حافظ، کوچه نوبهار، ساختمان طوبی، طبقه ۶، واحد ۱۸
۵۲	سهام آشنا	۰۲۱-۲۷۷۱	۲۲۳۶۱۱۹۸	سعادت آباد-بالاتر از میدان کاج-کوچه هشتم (شهید یعقوبی)-پ ۲۷-ساختمان ABCO
۵۳	سی ولکس	۸۸۹۳۶۶۷۰	۸۸۹۳۶۶۹۱	خ ولیعصر-بالاتر از میدان ولیعصر-خ شهید حسینی-پلاک ۲۰-طبقه دوم
۵۴	سینا	۸۸۹۲۴۹۷۷-۸۰	۸۳۳۵۲۱۱۰	خیابان کریم خان زند-خیابان شهید گلایی-ساختمان بنیاد علوی-طبقه اول
۵۵	شهر	۸۸۲۲۸۱۳۰-۳۹	۸۸۲۲۸۱۳۸	تقاطع خیابان ولیعصر طالقانی-مجتمع اداری نور-طبقه ۲ اداری-واحد ۱۴۰۲
۵۶	صباحهاده	۶۳۴۸۶۰۰۰	۶۶۴۸۵۲۴۱	خیابان ولیعصر-خیابان بزرگمهر-بعد از تقاطع سرپرست-پلاک ۳۸
۵۷	فارابی	۸۸۹۴۱۵۱۰	۸۸۹۰۹۶۰۸	خیابان ولیعصر-نرسیده به میدان ولیعصر-کوچه ولدی-مجتمع اداری تجاری ولیعصر-ساختمان اداری شمالی-پلاک ۴۸-طبقه ۷-واحد ۳۷
۵۸	فولاد مینا	۸۸۱۹۸۵۰۱-۷	۸۸۱۹۸۵۰۸	خ آفریقا-بالاتر از قفر، بن بست نور، پلاک ۶، ۱

کارگزاران دارای مجوز معاملات محصولات کشاورزی

نام کارگزاری	تلفن	نمبر	آدرس
۵۹ کالای خاور میانه	۸۸۴۹۹۱۵۸	۸۸۴۹۹۱۵۹	خیابان ولیعصر - بالاتر از طالقانی - روبروی مرکز کامپیوتر ایران - خیابان گیلان - پلاک ۲ - طبقه اول
۶۰ گنجینه سپهر پارت	۸۸۷۱۱۳۳۸	۸۸۷۱۱۳۳۸	خ بهشتی - خ قائم مقام فراهانی - کوچه میرزا حسنی - پ ۱۵ - ط ۵
۶۱ مبین سرمایه	۴۲۹۷۲	۴۲۹۷۲	خیابان طالقانی - بعد از تقاطع خ ولیعصر - جنب بانک ملی - پلاک ۴۴۰
۶۲ مدبر آسیا	۸۸۷۳۵۱۴۲	۸۸۷۳۶۲۹۸	خیابان شریعتی - بالاتر از چهارراه قصر - نبش هویزه - پلاک ۸۲۶ - طبقه ۲ - واحد ۴
۶۳ مفید	۸۷۲۲۲	۸۷۲۲۷	بلوار آفریقا - بالاتر از جهان کودک - نبش دیدار شمالی - پلاک ۵ - ساختمان اطلس - طبقه ۴
۶۴ مهر آفرین	۸۸۱۰۴۳۴۰-۴۲	۸۸۷۲۳۷۱۷	خ خالد اسلامبولی (وزرا) - کوچه ششم - پ ۱۷ - ط ۱
۶۵ نمادشاهدان	۸۸۹۲۰۱۲۶-۷	۸۸۸۹۳۹۳۳	خیابان حافظ - بالاتر از رودسر - نبش کوچه هورزاد - پلاک ۴۶۷ - طبقه ۴ - واحد ۸
۶۶ نو اندیشان بازار سرمایه	۸۸۲۲۷۶۹۵-۷	۸۸۲۲۶۳۹۴	تقاطع خ طالقانی - ولیعصر - مجتمع تجاری اداری نور - ط ۷ اداری - واحد ۱۹۱
۶۷ نهایت نگر	۸۸۳۸۳۵۹۰-۹۳	۸۸۳۸۳۵۹۰-۹۳	بلوار کشاورز - خیابان نادری - خیابان حجت دوست - پلاک ۵ - طبقه ۱

How to Trade in Agricultural Trading Floor



شرکت بورس کالای ایران

www.ime.co.ir

تهران، خیابان آیت ا... مالقانی، بعد از تقاطع
ولیعصر (عج)، نبش خیابان بندر انزلی، شماره ۳۵۱
تلفن گویا: ۸۵۶۴۰۰۰۰